

P7_TA(2012)0418

Vykonávanie smernice o spotrebiteľskom úvere

Uznesenie Európskeho parlamentu z 20. novembra 2012 o vykonávaní smernice 2008/48/ES o spotrebiteľskom úvere (2012/2037(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a na stanovisko Výboru pre hospodárske a menové veci (A7-0343/2012),
- A. keďže otvorenie vnútroštátnych trhov pre dôležité hospodárske odvetvie spotrebiteľských úverov, zaoberanie sa rôznymi úrovňami ochrany spotrebiteľa, presadzovanie hospodárskej súťaže, odstránenie prípadného narušenia hospodárskej súťaže medzi subjektmi na trhu a zlepšenie vnútorného trhu predstavuje politickú úlohu EÚ a je v záujme spotrebiteľov aj veriteľov;
- B. keďže smernica o spotrebiteľskom úvere vytvorila spoločný európsky právny rámec na ochranu spotrebiteľov prostredníctvom cielenej konečnej harmonizácie v 5 čiastkových oblastiach s obmedzeným manévrovacím priestorom pre členské štáty, ktoré sa môžu týkať najmä rôznych foriem vykonávania;
- C. keďže však pretrvávajú prekážky právneho a vecného charakteru;
- D. keďže, ako sa uvádza v štúdiu Európskeho parlamentu týkajúcej sa vykonávania smernice o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, niektoré kľúčové ustanovenia smernice, napríklad článok 5 o informáciách pred uzavretím zmluvy, nepriniesli zamýšľané zjednotenie predpisov členských štátov v oblasti ochrany spotrebiteľa v dôsledku rozdielneho výkladu a vykonávania členskými štátmi;
- E. keďže nie všetky členské štáty transponovali smernicu o spotrebiteľskom úvere včas, resp. ju v niektorých prípadoch netransponovali úplne správne, a to pre krátku lehotu a z dôvodu množstva rozsiahlych právnych úprav, ktoré je potrebné vykonať;
- F. keďže zo štatistík vyplýva, že počet rozhodnutí o prijatí spotrebiteľského úveru sa od začatia uplatňovania smernice nezvýšil, pričom by sa to dalo vysvetliť rôznymi faktormi ako jazyk, ale aj obrovskými problémami vo finančnom sektore a nedostatkom adekvátnych informácií pre spotrebiteľov o možnostiach cezhraničného spotrebiteľského úveru a o právach spotrebiteľov pri uzatváraní takýchto zmlúv;
- G. keďže adekvátne postupy pri ochrane spotrebiteľa v úverovom sektore zohrávajú pri zabezpečovaní finančnej stability významnú úlohu; keďže výkyvy výmenného kurzu predstavujú pre spotrebiteľov značné riziko, predovšetkým počas finančných kríz;
- H. keďže nadmerné poskytovanie úverov v cudzej mene spotrebiteľom zvýšilo riziko a straty znášané domácnosťami;

- I. keďže Európsky výbor pre systémové riziká prijal 21. septembra 2011 dôležité odporúčanie o poskytovaní úverov v cudzej mene (ESRB/2011/1);
- J. keďže podľa článku 27 tejto smernice má Komisia vykonať prvé preskúmanie určitých hľadísk smernice a keďže Komisia už na tento účel zadala vypracovanie prípravnej štúdie;
- K. keďže Európsky parlament kladie veľký dôraz na to, aby bol priebežne informovaný o jednotlivých krokoch a výsledkoch preskúmania a mohol predložiť stanovisko;
  1. víta, že Komisia v rámci prípravy svojho preskúmania už realizuje štúdiu o vplyve smernice na vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa s cieľom presne zistiť, ako ovplyvní využívanie cezhraničného úveru, a oceňuje rozsiahlu prácu, ktorú vykonali Komisia, vnútroštátne zákonodarné orgány a úverové inštitúcie;
  2. zdôrazňuje, že zlepšenie cezhraničného trhu so spotrebiteľskými úvermi by prinieslo európsku pridanú hodnotu prostredníctvom podpory vnútorného trhu; domnieva sa, že toto by sa dalo dosiahnuť okrem iného lepším informovaním spotrebiteľov o možnosti vziať si spotrebiteľský úver v inom členskom štáte a o právach spotrebiteľov pri uzatváraní takýchto zmlúv;
  3. berie na vedomie, že na prijaté cezhraničné spotrebiteľské úvery pripadá menej ako 2 % celkových úverov a z toho približne 20 % sa realizuje prostredníctvom internetu;
  4. poukazuje na skutočnosť, že jedným z cieľov smernice bolo zabezpečiť dostupnosť informácií, a tým podporiť fungovanie jednotného trhu aj v oblasti úverov a že je preto potrebné posúdiť, či stúpa počet cezhraničných transakcií;
  5. domnieva sa, že ustanovenia o informáciách pred uzavretím zmluvy, vysvetlenia požadované podľa článku 5 ods. 6 a posúdenie úverovej bonity ustanovené v článku 8 plnia dôležitú úlohu, pokiaľ ide o zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o rizikách spojených s poskytovaním úveru v cudzej mene;
  6. vyzýva však orgány dohľadu, aby finančným inštitúciám uložili povinnosť poskytovať spotrebiteľom personalizované, úplné a ľahko zrozumiteľné vysvetlenia o rizikách spojených s poskytovaním úveru v cudzej mene a o dosahu závažného znehodnotenia meny členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko, na splátky, a zvýšenia úrokovej sadzby zahraničnej meny; domnieva sa, že tieto vysvetlenia by mali byť poskytované ešte pred podpísaním akejkoľvek zmluvy;
  7. berie na vedomie znepokojenie, ktoré vyjadrili niektoré členské štáty v súvislosti so spôsobom poskytovania informácií pred uzavretím zmluvy prostredníctvom štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere (SECCI), ktoré sú tak odborného charakteru, že to ovplyvňuje schopnosť spotrebiteľov skutočne im porozumieť; domnieva sa, že účinnosť SECCI by mala byť dôležitým aspektom pri hodnotení vplyvu smernice Komisiou;
  8. víta, že v septembri 2011 Komisia vykonala kontrolu „SWEEP“, z ktorej vyplynulo, že v prípade 70 % skontrolovaných internetových stránok finančných inštitúcií chýbali relevantné údaje v reklamných materiáloch, v samotnej úverovej ponuke chýbali niektoré kľúčové informácie a záznamy nákladov bolo zavádzajúce, a vyzýva Komisiu

a členské štáty, aby prijali vhodné opatrenia s cieľom napraviť tento stav; v tejto súvislosti konštatuje, že pravidlá týkajúce sa reprezentatívnych príkladov niekedy nie sú využívané tak, ako sú predpísané, a že je potrebné zlepšiť túto skutočnosť;

9. požaduje prísne sledovanie reklamných a marketingových stratégií finančných inštitúcií, aby sa zamedzilo poskytovaniu klamlivých alebo nepravdivých informácií v reklamách alebo marketingových aktivitách týkajúcich sa zmlúv o úvere;
10. poznamenáva, že niektoré členské štáty využili možnosť rozšíriť rozsah pôsobnosti smernice na ďalšie finančné produkty, a to bez toho, aby to viedlo k zjavným rozporom;
11. zdôrazňuje, že právne predpisy by mali odrážať bežnú prax, potreby priemerných spotrebiteľov a priemerných podnikateľov, a nemali by byť reakciou na niekoľko prípadov zneužitia spôsobom, ktorý by znížil zrozumiteľnosť, transparentnosť a sťažuje porovnateľnosť informácií poskytovaných spotrebiteľom;
12. poznamenáva, že väčší počet právnych predpisov automaticky neprináša väčšiu ochranu spotrebiteľa a nadbytok informácií práve u neskúseného spotrebiteľa môže vyvolať skôr zneistenie ako objasnenie; uznáva v tejto súvislosti odborné skúsenosti, pomoc a finančné vzdelávanie poskytované spotrebiteľskými organizáciami a ich potenciálnu úlohu pri reštrukturalizácii úverov v prospech domácností, ktoré sa ocitli v tiesni;
13. žiada, aby spotrebiteľia mali právo byť informovaní o nákladoch na doplnkové služby, ako aj o svojom práve kúpiť si doplnkové služby aj od alternatívnych dodávateľov; domnieva sa, že finančné inštitúcie by mali mať povinnosť odlišovať služby takéhoto druhu a súvisiace poplatky od takých služieb, ktoré sa týkajú samotného úveru, a aby objasnili, ktoré služby sú nutné na poskytnutie úveru a ktoré sú úplne na rozhodnutí dlžníka;
14. domnieva sa, že by sa mali dôkladnejšie skúmať ťažkosti, ktoré by mohli vzniknúť pri uplatňovaní práva na odstúpenie od zmluvy v prípade uzavretia viazaných zmlúv; zdôrazňuje, že je dôležité spotrebiteľom objasniť, že ak si uplatnia právo na odstúpenie od zmluvy v prípade, že dodávateľ alebo poskytovateľ služby priamo prijme príslušnú sumu od veriteľa prostredníctvom doplnkovej zmluvy, spotrebiteľia nebudú hradieť žiadne poplatky, provízie alebo náklady v súvislosti s poskytovanou finančnou službou;
15. vyzýva Komisiu, aby vyhodnotila rozsah nedodržiavania povinností informovať, ktoré sú stanovené v zmluvách v prípadoch, keď sprostredkovatelia nie sú viazaní požiadavkami poskytnúť informácie pred uzavretím zmluvy, s cieľom stanoviť spôsob, akým najlepšie ochrániť spotrebiteľov v takýchto situáciách;
16. zastáva názor, že osobitnú pozornosť treba venovať zložitým predpisom o predčasnom splatení úveru;
17. konštatuje, že pred zmenami úrokových sadzieb by spotrebiteľia mali byť informovaní a mať tak dostatok času na preskúmanie trhu a na zmenu poskytovateľa úveru predtým, ako sa tieto zmeny uskutočnia;
18. poznamenáva, že je potrebné lepšie objasniť, čo sa rozumie pod pojmom reprezentatívny príklad;

19. zdôrazňuje, že by sa mal stanoviť jednotný výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, mali by sa odstrániť nejasné ustanovenia a je potrebné zabezpečiť konzistentnosť so všetkými ďalšími právnymi nástrojmi;
20. vyzýva členské štáty na zabezpečenie toho, aby vnútroštátnym orgánom dohľadu boli udelené všetky potrebné právomoci a zdroje na výkon ich povinností; vyzýva vnútroštátne orgány dohľadu, aby účinným spôsobom monitorovali dodržiavanie ustanovení smernice a presadzovali ich vykonávanie;
21. zdôrazňuje, že počas určovania lehoty na transpozíciu v budúcnosti by sa mala väčšia pozornosť venovať zmenám vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré proces transpozície zahŕňa;
22. vyzýva členské štáty, aby rozšírili existujúcu úroveň ochrany spotrebiteľa na úvery vrátane krátkodobých úverov poskytovaných cez internet, prostredníctvom služieb krátkych správ (SMS) alebo iných médií diaľkovej komunikácie, ktoré sa na trhu spotrebiteľských úverov používajú čoraz častejšie, čo by malo zahŕňať aj sumy pod prahovou hodnotou 200 EUR, ktoré v súčasnosti nie sú zahrnuté v rozsahu pôsobnosti smernice;
23. zdôrazňuje, že revízia smernice v súčasnosti nie je potrebná, no prioritná pozornosť by sa mala venovať zabezpečeniu správnej transpozície a presadzovania smernice;
24. domnieva sa, že okrem úplnej a správnej transpozície smernice by sa mal vyhodnotiť praktický vplyv tejto smernice predtým, ako Komisia predloží akékoľvek požadované zmeny a doplnenia; vyzýva Komisiu, aby Európskemu parlamentu a Rade predložila hodnotiacu správu o vykonávaní smernice a úplné posúdenie jej vplyvu na ochranu spotrebiteľa, aby v nej zohľadnila dôsledky finančnej krízy a nový právny rámec EÚ na poskytovanie finančných služieb;
25. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.